

Roberto Saviano

Escriptor

Quan només tenia 26 anys, l'èxit de 'Gomorra' va convertir Roberto Saviano en una estrella literària i el va condemnar a ser perseguit per sempre per la màfia napolitana. En el seu nou llibre, 'La banda dels nanos', retrata la nova generació de la Camorra

FRANCESC MELCION

“Soc una de les persones més odiades d'Itàlia”

◆◆◆◆ Xavi Serra

Acompanyat, com sempre, d'escorta policial, Roberto Saviano (Nàpols, 1979) ha presentat a Barcelona la seva última novel·la, *La banda dels nanos* (Anagrama). És una crònica de l'ascens i caiguda d'una banda de la Camorra formada per adolescents per a qui pujar fotos a Facebook o jugar a videojocs és tan natural com vendre droga o matar.

Què diferencia els cadells de la Camorra de *La banda dels nanos* dels d'èpoques anteriors?

El seu rol. Sempre hi havia hagut nois que movien droga, en deien els *mosquits*. Però ara manen i això no havia passat mai. Són nois d'entre 10 i 17 anys que manen en places importants de venda de droga, que fan molts diners i els porten als bancs, que maten policies. Van controlar Nàpols un parell d'anys. És una situació inèdita que va succeir perquè els *capos* eren a la presó o tancats a casa per por de morir. Els nanos es

van llançar al centre de la ciutat amb armes i la van conquerir. Volien el que no tenien, diners, i ho van aconseguir perquè són despietats.

Després de moure's en el periodisme novel·lat, aquí fa un gir estilístic cap a la ficció. Per què?

Volia entrar al cap dels personatges. Però tot s'inspira en fets reals. Quan faig no-ficció no puc inspirar-me, haig d'explicar, narrar. A *ZeroZeroZero* relatava la realitat amb un estil literari. Ara escric sobre fets reals mantenint l'estructura novel·lada. Això m'ha permès construir els personatges amb la seva llengua.

Amb una literatura tan arrelada a la realitat, ¿quines dificultats suposa viure semireclòs i amb escorta policial a l'hora de documentar-se? La fama ajuda. Quan no era famós, ningú em donava documents però tenia el carrer per moure'm. Ara no tinc el carrer, però tothom vol do-

“EM SOBTA QUE L'INDEPENDENTISME NO HAGI TOCAT EL PROBLEMA DE LA MÀFIA”

nar-me documents judicials i materials interceptats. I m'entrevisto amb gent d'aquestes bandes. També he estat en judicis. L'única manera de continuar explicant el que explico és viure-ho des de dins. Passa que ara ho visc des del bàndol de la policia, no del bàndol del carrer.

En la novel·la es diu que als nens de Nàpols, des de petits, ningú els protegeix del món adult. “A Nàpols no hi ha trajectes de creixement: neixes dins de la realitat”.

Quan neixes ja saps que el món es divideix entre els fotuts i els que foten. No hi ha tercera via. Hi ha qui agafa el camí de les armes i qui es fa jutge o advocat, però per triomfar has de ser un fill de puta. Has de fotre el teu col·lega, ser llest; i, si guanyes prou, t'estimaran les dones. Ells ho saben i creuen que val la pena agafar els diners, el poder i morir ràpid. És el manifest de la nova generació, semblant al dels jihadistes.

En quin sentit?

Tots els jihadistes han passat per la droga, ja sigui com a consumidors o camells. I si et mous en el món de la droga sempre acabes detingut o mort, i ho saps. El suïcidi pot semblar un destí més noble. Quina diferència hi ha entre morir a mans de la policia per tràfic de drogues o per haver massacrat el Bataclan? Ara bé, un noi de la Camorra no morirà mai disparant a cegues. Per una raó ben simple: no dona diners. Però el que lliga els uns i els altres és la perifèria. Estem construint generacions sense una idea de futur. És desolador.

Afirma que les connexions de la Màfia amb Catalunya són molt grans. Però aquí sempre en parlem com d'un fenomen llunyà, italià o rus.

Porteu dècades fent-ho i és un gran error. Catalunya està plena de Màfia. Em sobta que l'independentisme no hagi tocat el problema. Haurien pogut dir: “En aquests anys, Espanya no ha engegat les eines legals per defensar-nos, tot i saber que existeix el problema”. Els jutges i la policia ho saben. Ells són les meves fonts, però no tenen eines legals. Aquí la política no parla mai de la Màfia. Però la bombolla de la construcció es va finançar amb diners del narcotràfic mundial: blanquegen a Londres i inverteixen a Espanya, que és un paradís per al capital mafiós.

Algun dia escriurà sobre això?

Fa anys que recopilo material. Ara haig de veure si faig servir la ficció o la no-ficció. Tinc por que amb la no-ficció em denunciïn, però si utilitzo la ficció molta gent no em creurà. El meu somni és narrar Espanya tal com no la veuen els espanyols.

Ha dit que es penedeix d'haver publicat *Gomorra* com ho va fer. Com ho faria ara, doncs?

Seria més prudent. No renego de la meua feina, però era massa jove i vivíem sota Berlusconi. Es feia un periodisme agressiu. La gent creu que Itàlia és un país bonic, però no ho és. És un país dur on fa 20 o 30 anys que és impossible realitzar-se si no tens un polític que t'ajuda. I això genera frustració, crueltat, maldat. Però als italians no els agrada que s'expliqui.

Més enllà de l'amenaça de mort, és objecte de moltes crítiques.

Soc una de les persones més odiades d'Itàlia. S'odia qui parla del mal, no el mal. És la regla. Però jo estimo la meua terra. *La banda dels nanos* és un acte d'amor a Nàpols. També m'ataquen fora d'Itàlia. Quan parlava de Mèxic m'atacaven periodistes i polítics. Els mexicans no volen que s'expliqui el seu narcotràfic com a sistema de poder mafiós. Com a problema de carrer, violència o corrupció sí, però no com a sistema econòmic guanyador.◆◆